

PragmaSys s.r.o. Mobil: 0905/652031
Mail: education@pragmasys.sk Web: www.pragmasys.sk

Opravy - zdravotné poistenie a daň zo závislej činnosti

1. Správna registrácia
2. Správne odvody
3. Oprava odvody
4. Oprava registrácie
5. Najčastejšie chyby a oprava daň zo závislej činnosti

Povinnosti zamestnávateľa

- registrácia zamestnancov
- výpočet poistného
- zaplatenie poisteného
- odoslanie výkazov

Od 1.1.2013 sa považujú zamestnanci pracujúci na dohodu za zamestnancov na účely zdravotného poistenia za zamestnancov **okrem** :

- príjmov z dohôd o brigádnickej práci študentov,
- poberateľov starobného dôchodku, invalidného dôchodku, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku , ktorí dovŕšili dôchodkový vek .

Verejne zdravotne poistená je osoba :

- s trvalým pobytom na území Slovenska
- bez trvalého pobytu na území Slovenska, ak dosiahne vymeriavací základ mesačne najmenej minimálnu mzdu.

Do ôsmych dní od vzniku pracovného pomeru je zamestnávateľ povinný registrovať zamestnanca v zdravotnej poisťovni . Prihlásenie urobíte elektronicky prostredníctvom Oznámenia zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie .

Pri prvom zamestnancovi registrujete zároveň aj zamestnávateľa.

V oznámení uvádzame rodné číslo poistenca, meno, priezvisko a titul. **Kód poistenca** v tomto prípade je **2** . **Platnosť zmeny** je **Z** . **Dátum** je **deň nástupu do pracovného pomeru** .

Príklad :

Anna Nová , rodné číslo 111111/1111 nastupuje do pracovného pomeru na základe pracovnej zmluvy dňa 1.2.2023.

Údaje na oznámení zamestnávateľa budú :

Rodné číslo : 1111111111

Priezvisko meno titul : Nová Anna

Kód poistenca : 2

Platnosť zmeny : Z

Dátum : 01.02.2023

V prípade, že zamestnanec do zamestnania nenastúpi musíme pôvodnú prihlášku stornovať. **Stornovanie registrácie** v zdravotnej poisťovni sa robí **použitím platnosti zmeny X**.

Príklad :

Anna Nová rodné číslo 111111/1111 mala nastúpiť do pracovného pomeru dňa 01.02.2023. Do práce nenastúpila.

Údaje na oznámení zamestnávateľa budú :

Rodné číslo : 1111111111

priezvisko meno titul : Nová Anna

Kód poistenca : 2

Platnosť zmeny : X

Dátum : 01.02.2023

Zmena v osobných údajoch zamestnanca

Osobnými údajmi v tomto prípade myslíme meno, priezvisko, titul, rodné číslo ,adresu, stav, pohlavie, miesto narodenia .

Zmenu osobných údajov v príslušnej zdravotnej poisťovni nahlasuje poistenec, takže zamestnávateľ nemá žiadne registračné povinnosti.

Prerušenie poistenia

Zamestnanec , ktorý má udelené **neplatené voľno** (a to aj v prípade, že neplatené voľno je udelené v rozsahu jedného dňa) alebo má **absenciu**, prestáva byť z pohľadu zdravotného poistenia zamestnancom.

Túto skutočnosť oznamujeme zdravotnej poisťovni ukončením pracovného pomeru kód 2 a zároveň začiatkom osobitného kódu 2N.

Príklad :

Ing. Jozef Mrkvička , rodné číslo 111111/1111 požiadal o **poskytnutie neplateného voľna od 1.6.2023 do 15.08.2023.**

Údaje na oznámení zamestnávateľa za mesiac jún 2023 budú :

Rodné číslo : 1111111111

priezvisko meno titul : Mrkvička Jozef Ing.

Kód poistenca : 2N

Platnosť zmeny : Z

Dátum : 01.06. 2023

Údaje na oznámení zamestnávateľa za mesiac august 2023 budú :

Riadok číslo 1:

Rodné číslo : 1111111111

priezvisko meno titul : Mrkvička Jozef Ing.

Kód poistenca : 2N

Platnosť zmeny : K

Dátum : 15.08. 2023

Zamestnanec , ktorý sa **zúčastní štrajku** taktiež prestáva byť z pohľadu zdravotného poistenia zamestnancom.

Túto skutočnosť oznamujeme zdravotnej poisťovni ukončením pracovného pomeru kód 2 a zároveň začiatkom osobitného kódu 2S.

Pracovná neschopnosť zamestnanca, čerpanie OČR (ošetrovanie člena rodiny) čerpanie materskej dovolenky.

Od 1.10.2021 sa do ZP **kódom 1O** naďalej oznamuje :

Poberanie náhrady príjmu pri pracovnej neschopnosti . Zamestnávateľ oznámi začiatok poberania náhrady príjmu pri PN . Koniec poberania náhrady príjmu pri pracovnej neschopnosti oznámi zamestnávateľ len v prípade, že pracovná neschopnosť skončí do 10 dní vrátane od vzniku , to znamená že po skončení poberania náhrady príjmu PN ka nepokračuje .

U zamestnancov s odvodovou úľavou pre dlhodobo nezamestnaných – doba práceneschopnosti – doba poberania náhrady príjmu a následne aj doba PN bez nároku na nemocenské, OČR bez nároku na ošetrovné, doba materskej dovolenky bez nároku na materské, nemocenské alebo ošetrovné.

Príklad :

Ing. Jozef Mrkvička , rodné číslo 111111/1111 je **práceneschopný od 10.10. 2022 do 15.10. 2022.**

Údaje na oznámení zamestnávateľa za mesiac október 2022 budú :

Riadok číslo 1:

Rodné číslo 1111111111

priezvisko meno titul : Mrkvička Jozef Ing.

Kód poistenca : 1O

Platnosť zmeny : Z

Dátum : 10.10.2022

Riadok číslo 2:

Rodné číslo : 1111111111

priezvisko meno titul : Mrkvička Jozef Ing.

Kód poistenca : 1O

Platnosť zmeny : K

Dátum : 15.10. 2022

Príklad :

Ing. Jozef Mrkvička , rodné číslo 111111/1111 je **praceneschopný od 10.10. 2022 do 25.10. 2022.**

Údaje na oznámení zamestnávateľa za mesiac október 2022 budú :

Riadok číslo 1:

Rodné číslo 1111111111

priezvisko meno titul : Mrkvička Jozef Ing.

Kód poistenca : 10

Platnosť zmeny : Z

Dátum : 10.10.2022

Poskytnutie rodičovskej dovolenky

Zamestnanec , ktorý čerpá rodičovskú dovolenku prestáva byť z pohľadu zdravotného poistenia zamestnancom.

Od 1.10. 2021 oznámenia neposielame.

Ukončenie pracovného pomeru

Zdravotné poistenie

Do ôsmich dní od ukončenia pracovného pomeru je zamestnávateľ povinný registrovať odhlásenie zamestnanca v zdravotnej poisťovni . To splníte prostredníctvom Oznámenia zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie .

V oznámení zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie uvádzame rodné číslo poistenca, meno, priezvisko a titul. **Kód poistenca** v tomto prípade je **2** . **Platnosť zmeny** je **K** . **Dátum je deň ukončenia pracovného pomeru** .

Príklad :

Anna Nová , rodné číslo 111111/1111 končí pracovný pomer dňa 31.5.2023.

Údaje na oznámení zamestnávateľa za mesiac október budú :

Rodné číslo : 1111111111

priezvisko meno titul : Nová Anna

Kód poistenca : 2

Platnosť zmeny : K

Dátum : 31.5.2023

V prípade , že zamestnanec napriek pôvodnému rozhodnutiu pracovný pomer neukončí a bude v pracovnom pomere pokračovať, stornovanie registrácie v zdravotnej poisťovni sa robí použitím platnosti zmeny X.

Príklad :

Anna Nová, rodné číslo 111111/1111 mala ukončiť pracovný pomer dňa 31.5.2023.

V pracovnom pomere však pokračuje.

Údaje na oznámení zamestnávateľa za mesiac október budú :

Rodné číslo : 1111111111

priezvisko meno titul : Nová Anna

Kód poistenca : 2

Platnosť zmeny : X

Dátum : 31.5.2023

Registrácia dohody

Zákon o zdravotnom poistení stanovuje, že fyzická osoba sa na účely zdravotného poistenia **nepovažuje za zamestnanca:**

1. v dňoch, v ktorých nepoberá príjem zo zárobkovej činnosti
2. a dňoch, v ktorých nie je fyzickou osobou ktorá:
 - poberá náhradu príjmu, nemocenské, ošetrovné alebo materské,
 - ktorej zanikol nárok na nemocenské po uplynutí podporného obdobia,
 - ktorej trvá dočasná pracovná neschopnosť,
 - ktorej zanikol nárok na ošetrovné po uplynutí desiateho dňa potreby ošetrovania alebo starostlivosti a ktorej trvá potreba ošetrovania alebo starostlivosti aj po tomto dni.

V praxi to znamená, že zamestnanec pracujúci na základe dohody o prácach mimo pracovného pomeru je z pohľadu zákona o zdravotnom poistení považovaný za zamestnanca len v dňoch, kedy pracuje.

Dohoda o brigádnickej práci študentov nepodlieha zdravotnému poisteniu.

Preddavok na zdravotné poistenie neplatí:

- poberateľ starobného dôchodku,
- poberateľ výsluhového dôchodku, ak dovŕšil dôchodkový vek,
- poberateľ invalidného dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku.

V praxi to znamená, že pri vyššie uvedených z pohľadu zdravotného poistenia neriešime nič. Neregistrujeme ani nepočítame preddavky na poistné na verejné zdravotné poistenie.

Pri zamestnancovi pracujúcom na základe dohody je podstatné, že za zamestnanca je považovaný len v tie dni, ktoré skutočne pracuje. A na tieto dni ho budeme registrovať v príslušnej zdravotnej poisťovni.

Registráciu robíme prostredníctvom Oznámenia zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie. Každá zdravotná poisťovňa má vlastné tlačivo oznámenia.

V oznámení uvádzame rodné číslo poistenca, meno, priezvisko a titul.

- **kód poistenca** v tomto prípade je **2D**
- **prihlásenie má platnosť zmeny Z**
- **odhlásenie má platnosť zmeny K**

Odhlásenie je zamestnávateľ povinný plniť prostredníctvom Oznámenia zamestnávateľa o poistencoch pri zmene platiteľa poistného na verejné zdravotné poistenie.

V prípade, že by sme odhlasovali posledného zamestnanca v príslušnej zdravotnej poisťovni, musíme odhlásiť aj zamestnávateľa.

Lehota na podanie prihlášky a odhlášky je do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, kedy bola práca vykonaná.

Príklad:

Zamestnanec pracujúci na základe dohody o vykonaní práce uzatvoril dohodu na obdobie od 15. 1. 2023 do 31. 1. 2023.

V dochádzke uvedie, že pracoval každý pracovný deň trvania dohody od pondelka do piatku hodinu až dve hodiny na danej úlohe.

Oznámenie za mesiac január bude vyzerat' nasledovne:

Riadok číslo 1:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: Z

Dátum: 15. 1. 2023

Riadok číslo 2:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: K

Dátum: 31. 1. 2023

Príklad:

Zamestnanec pracujúci na základe dohody o vykonaní práce uzatvoril dohodu na obdobie od 15. 1. 2023 do 31. 1. 2023.

V dochádzke uvedie, že pracoval v dňoch 17. 1. 2023, potom od 22. 1. do 27. 1. 2023 každý deň, a naposledy 31. 1. 2023.

Oznámenie za mesiac január bude vyzerat' nasledovne:

Riadok číslo 1:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: Z

Dátum: 17. 1. 2023

Riadok číslo 2:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: K

Dátum: 17. 1. 2023

Riadok číslo 3:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: Z

Dátum: 22. 1. 2023

Riadok číslo 4:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: K

Dátum: 27. 1. 2023

Riadok číslo 5:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: Z

Dátum: 31. 1. 2023

Riadok číslo 6:

Rodné číslo: 1111111111

priezvisko meno titul: priezvisko meno

Kód poistenca: 2D

Platnosť zmeny: K

Dátum: 31. 1. 2023

Odmena štatutára

je zárobková činnosť , pretože zakladá právo na príjem zo závislej činnosti .Registračné a odvodové povinnosti sú identické ako pri klasickom zamestnancovi.

Registráciu pravidelnej odmeny bude tvoriť kód 2.

Údaje na oznámení pri začiatku budú :

Rodné číslo : 1111111111

Priezvisko meno titul : xxxxxxx

Kód poistenca : 2

Platnosť zmeny : Z

Dátum : 01.04.2023

Registráciu nepravidelnej odmeny robíme len v mesiacoch , kedy vyplácame odmenu kódom 2Y – začiatok aj koniec k poslednému kalendárnemu dňu v mesiaci.

Napríklad ak bude odmeny vyplatená v mesiaci jún potom oznámenie bude nasledovné :

Prvý riadok :

Rodné číslo : 1111111111

Priezvisko meno titul : xxxxxxx

Kód poistenca : 2Y

Platnosť zmeny : Z

Dátum : 30. 06.2023

Druhý riadok :

Rodné číslo : 1111111111

Priezvisko meno titul : xxxxxxx

Kód poistenca : 2Y

Platnosť zmeny : K

Dátum : 30. 06.2023

Vymeriavací základ paragraf 13

Vymeriavací základ zamestnanca je plnenie poskytnuté zamestnávateľom zamestnancovi podľa § 10b ods. 1 písm. a) a ods. 2 až 4.

Zárobková činnosť je, ak osobitný predpis alebo medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak, **činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu**, ktorý zakladá

a) právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu okrem príjmov z dohody o brigádnickej práci študentov, dohody o vykonaní práce poberateľov výsluhového dôchodku z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov, ak dovŕšili dôchodkový vek podľa osobitného predpisu, poberateľov invalidného výsluhového dôchodku z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov, poberateľov starobného dôchodku, poberateľov predčasného starobného dôchodku alebo poberateľov invalidného dôchodku, dohody o pracovnej činnosti poberateľov výsluhového dôchodku z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov, ak dovŕšili dôchodkový vek podľa osobitného predpisu, poberateľov invalidného výsluhového dôchodku z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov, poberateľov starobného dôchodku, poberateľov predčasného starobného dôchodku alebo poberateľov invalidného dôchodku, odchodného, výsluhového príspevku alebo rekreačnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,

Zárobková činnosť je aj činnosť, z ktorej príjem nepodlieha dani z príjmov podľa osobitného predpisu z dôvodu, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojitého zdanenia.

Vymeriavací základ je najmenej úhrn minimálnych základov za všetky kalendárne mesiace rozhodujúceho obdobia, počas ktorých mal príslušný platiteľ poistného povinnosť platiť poistné.

Ak súd rozhodol o nároku na náhradu mzdy z neplatného skončenia právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi, vymeriavací základ za každý kalendárny mesiac neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi je časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi pripadajúca na každý taký kalendárny mesiac.

Vymeriavací základ sa zaokrúhľujú na najbližší euro cent nadol.

Sadzba poistného paragraf 12

1. Zamestnanec platí poistné

- na zdravotné poistenie **4%**
- na zdravotné poistenie **2%** osoba
 - a) uznaná za invalidnú,
 - b) s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 50%.

2. Zamestnávateľ platí poistné

- na zdravotné poistenie **10%**
- na zdravotné poistenie **5%** osoba
 - a) uznaná za invalidnú,
 - b) s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 50%.

Jednotlivé sumy poistného sa zaokrúhľujú na euro centy nadol

Oprava chýb v mzdovej agende – Zdravotná poisťovňa

1. spätne priznaný invalidný dôchodok

Na rozdiel od Sociálnej poisťovne spätne priznaní invalidný dôchodok musíme opraviť od vtedy ako bol priznaný , nie od dátumu vydania rozhodnutia. A preto možno budeme opravovať výrazne dlhšie obdobie.

Zamestnanec platí poistné

- na zdravotné poistenie **4%**
- na zdravotné poistenie **2%** osoba

a) uznaná za invalidnú,

b) s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 50%.

Zamestnávateľ platí poistné

- na zdravotné poistenie **10%**
- na zdravotné poistenie **5%** osoba

a) uznaná za invalidnú,

b) s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 50%.

Opravu môžeme urobiť dvoma spôsobmi.

Možnosť číslo 1

Otvoríme mzdu každý mesiac, ktorý bol s plnými odvodmi a nemal byť. To znamená, že prepočítate pôvodnú mzdu.

Po výpočte mzdy musíte poslať opravné mesačné výkazy do príslušnej zdravotnej poisťovne , rovnako musíte poslať aj opravné mesačné prehľady dane zo závislej činnosti na finančnú správu.

Následne požiadame zdravotnú poisťovňu o vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu (za zamestnanca aj zamestnávateľa) , alebo dohodneme kompenzáciu s najbližšou platbou odvodov.

Na finančnej správe doplatíme daň zo závislej činnosti.

Rozdiel vo mzde vyplatíme zamestnancovi.

Možnosť číslo 2

Zašleme , alebo manuálne vygenerujeme aditívny výkaz . Výška odvodov sa dá aditívne opraviť len vo VŠZP a ZP Dôvera. V poisťovni Union musíme vždy poslať opravný výkaz.

Aditívny výkaz funguje tak, že pošleme len toho jedného človeka a zadáme opravu v dvoch riadkoch.

Povedzme , že vymeriavací základ je 1000,00 eur .

Aditívny výkaz bude mať 2 oznamy:

Prvý oznam -1000, 00 eur plné odvody - 100, eur zamestnávateľ a -40,00 eur zamestnanec

Druhý oznam 1000,00 eur polovičné odvody 50,00 eur zamestnávateľ a 20,00 eur zamestnanec

Pripravíme si prehľad preplatkov za zamestnanca a zamestnávateľa. Následne požiadame zdravotnú poisťovňu o vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu , alebo dohodneme kompenzáciu s najbližšími odvodmi.

V najbližšej mzde vrátíme zložkou mzdy preplatok poistného zamestnancovi . Preplatok poistenia zvyšuje základ dane, vrátením preplatku bude daň vysporiadaná, nemusíme podávať opravné mesačné hlásenia dane zo závislej činnosti. Taktiež netto sa týmto vysporiada.

Osobitným prípadom je **dohoda o práci mimo pracovného pomeru** , pretože od **1.1.2013** sa považujú zamestnanci pracujúci na dohodu za zamestnancov na účely zdravotného poistenia za zamestnancov **okrem** :

- príjmov z dohôd o brigádnickej práci študentov,
- poberateľov starobného dôchodku, invalidného dôchodku, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku , ktorí dovŕšili dôchodkový vek .

Pokiaľ priznajú spätne invaliditu takejto osobe oprava spočíva v tom, že dohodára musíme úplne vylúčiť z platenia odvodov.

Opravu urobíme tak, že otvoríme mzdu , opravíme, pošleme opravný výkaz do zdravotnej poisťovne , prehľad dane a vysporiadame netto .

2. oprava nesprávneho uplatnenia znížených odvodov

V podstate sa jedná o obrátenú situáciu ako sme si povedali v predošlom bode, namiesto zníženej sadzby musíme zaplatiť plné odvody. To sa môže stať , ak nám zamestnanec neoznámí skončenie ZTP alebo invalidity .

Zdravotné poisťovne kontrolujú mesačné výkazy na svoju vlastnú evidenciu a upozornia na túto skutočnosť . Pred opravou odvodov preveríme so zamestnancom, či skutočne prišlo k odobratiu . Až po preverení urobíme opravu.

Nakoľko v poisťovni Union nie je možné podávať aditívne výkazy , môžeme opravu urobiť len priamo opravou mzdy, následne vygenerujeme správny výkaz , odošleme a mzdy dokončíme.

V poisťovni VŠZP a ZP Dôvera môžeme podať aditívne výkazy.

Aditívny výkaz bude mať 2 oznamy:

Prvý oznam 1000,00 eur plné odvody 100, eur zamestnávateľ a 40,00 eur zamestnanec

Druhý oznam -1000,00 eur polovičné odvody -50,00 eur zamestnávateľ a -20,00 eur zamestnanec.

V prípade, že bude oprava za dlhšie obdobie, budeme postupovať rovnako.

3. oprava výsledkov ročného zúčtovania zdravotného poistenia

Zamestnávateľ dostane zo zdravotnej poisťovne rozhodnutie o výsledku ročného zúčtovania zdravotného poistenia. Pokiaľ má voči výsledku námietku (napríklad , v ročnom zúčtovaní je zamestnanec, ktorý už u nás nepracuje a má nedoplatok) .

Do 15 dní od doručenia môžeme podať námietku. Námietka sa dá podať priamo cez elektronickú podateľňu.

Ak by ste zistili chybu po lehote môžete písomne požiadať o storno výsledku ročného zúčtovania.

Daň zo závislej činnosti

Základ dane paragraf 4

- sú zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti znížené o povinné poistné príspevky tuzemské a obdobné zahraničné

Nezdaniteľné časti základu dane uplatnené mesačne paragraf 11 nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka v roku 2023 pri výpočte preddavkov na daň je **410,24 eur** mesačne

- uplatňuje sa vypísaním „vyhlásenia..“
- na nezdaniteľné minimum daňovníka nemá nárok daňovník, ktorý je na začiatku zdaňovacieho obdobia, ktorým je kalendárny rok poberateľom starobného, predčasného starobného, alebo výsluhového dôchodku

SADZBA DANE - § 5, ZÁVISLÁ ČINNOSŤ

- **19 %** zo základu dane do výšky 176,8-násobku sumy platného životného minima vrátane, čiže do **41445,46 €**
- **25 %** zo základu dane presahujúceho 176,8-násobok platného životného minima, čiže presahujúceho **41445,46 €**

Pri výpočte preddavkov na daň zo závislej činnosti je hranica základu dane pre sadzbu 19 % suma **3453,79 €**.

Daňový bonus na deti

Nárok je na nezaopatrené dieťa:

- vlastné,
- osvojené,
- prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu,
- dieťa druhého z manželov .

Podmienkou je, že dieťa žije v spoločnej domácnosti s daňovníkom (pripomíname, že spoločná domácnosť je ekonomický celok v zmysle občianskeho zákonníka, nie totožné bydlisko).

Ak dieťa vyživujú v domácnosti viacerí daňovníci, môže si daňový bonus uplatniť len jeden z nich. Platí, že si môže uplatniť pomernú časť daňového bonusu po časť zdaňovacieho obdobia jeden z daňovníkov na všetky vyživované deti a po zostávajúcu časť druhý z daňovníkov.

Ak podmienky na uplatnenie daňového bonusu spĺňa viac daňovníkov a ak sa nedohodnú inak, daňový bonus na všetky vyživované deti sa uplatňuje alebo sa prizná v poradí matka, otec, iná oprávnená osoba.

Nárok sa dokladuje rodným listom dieťaťa (kópia) a v prípade veku 16 rokov a viac potvrdením návštevy školy, eventuálne potvrdením o poberaní prídavku na dieťa. Pri štúdiu

v zahraničí sa vyžaduje stanovisko Ministerstva školstva o tom, či predmetná škola v zahraničí spĺňa kritéria na priznanie nárok na štátne dávky.

Na predložené doklady zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, prihladne, začínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, preukáže.

Ak zamestnanec nastúpi do zamestnania, na predložené doklady zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, prihladne už v kalendárnom mesiaci, v ktorom zamestnanec nastúpil do zamestnania, ak ich preukáže do konca tohto kalendárneho mesiaca a neuplatnil si ich v tomto kalendárnom mesiaci u iného zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane.

Ak sa zamestnancovi narodí dieťa, dieťa si osvojí alebo dieťa prevezme do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, naň prihladne už v kalendárnom mesiaci, v ktorom táto skutočnosť nastala, ak zamestnanec predloží doklad o preukázaní splnenia podmienok na uplatnenie daňového bonusu do 30 dní odo dňa, keď táto skutočnosť nastala.

Ak zamestnanec nepreukáže splnenie podmienok na uplatnenie daňového bonusu v priebehu zdaňovacieho obdobia, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane prihladne na preukázané podmienky na priznanie daňového bonusu dodatočne pri ročnom zúčtovaní, ak ich zamestnanec preukáže najneskôr do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia, za ktoré si uplatňuje daňový bonus, alebo si ich zamestnanec uplatní pri podaní daňového priznania.

Ak zamestnávateľ, priznal alebo vyplatil daňový bonus v nižšej sume, ako bol povinný, vráti tomuto zamestnancovi sumu rozdielu daňového bonusu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci, najneskôr do 31. marca nasledujúceho roka, ak mu do tohto termínu nebolo vykonané ročné zúčtovanie alebo ak nepodal daňové priznanie. O vrátenú sumu rozdielu daňového bonusu zníži zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, ďalší nasledujúci odvod preddavkov na daň správcovi dane alebo si ho vyžiada po uplynutí najbližšieho kalendárneho štvrtroka.

Ak zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zavinením zamestnanca daňový bonus priznal a vyplatil vo vyššej sume, vyberie ho vrátane príslušenstva od zamestnanca, ak neuplynula lehota podľa osobitného predpisu - lehota je v zmysle zákona o správe daní 5 rokov.

Ak zamestnávateľ priznal alebo vyplatil vyššiu sumu daňového bonusu, ako bol povinný podľa tohto zákona, môže ju dodatočne vybrať od zamestnanca iba vtedy, ak od doby, keď nesprávne priznal alebo vyplatil vyššiu sumu daňového bonusu, neuplynula lehota podľa osobitného predpisu - lehota je v zmysle zákona o správe daní 5 rokov.

Nezaopatrené dieťa podľa zákona o prídavku na dieťa **je** dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak:

- sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo
- sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz
- je oslobodené od povinnosti dochádzať do školy alebo
- sa vzdeláva v základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo
- je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti.

Sústavná príprava dieťaťa na povolanie sa začína u študenta:

- strednej školy najskôr od začiatku školského roka prvého ročníka strednej školy;
- **vysokej školy odo dňa zápisu** na vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo na vysokoškolské štúdium druhého stupňa. a **trvá do skončenia štúdia**

Sústavná príprava je aj:

- **obdobie prázdnin medzi jednotlivými ročníkmi štúdia na strednej škole alebo vysokej škole;**
- **obdobie prázdnin po skončení štúdia na strednej škole do 31.8.**
- obdobie od konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole, do zápisu na vysokú školu vykonaného najneskôr do októbra bežného roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole;
- obdobie po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania maturitnej skúšky, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené, teda do 31. augusta príslušného roka;
- obdobie po skončení vysokoškolského štúdia prvého stupňa, do zápisu na vysokoškolské štúdium druhého stupňa vykonaného najneskôr do októbra bežného roka, v ktorom dieťa skončilo vysokoškolské štúdium prvého stupňa;
- obdobie po skončení posledného ročníka vysokej školy do vykonania štátnej skúšky, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené.

Od 01.02.2014 sa obdobie prázdnin po skončení strednej školy považuje za sústavnú prípravu na povolanie bez akéhokoľvek obmedzenia, t.j. aj v prípade, ak dieťa v tomto období vykonáva zárobkovú činnosť alebo ak bolo zaradené do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie;

Rovnako od 1.2.2014 už nesledujeme štandardnú dĺžku štúdia, to znamená, že nemusíme sledovať opakované ročníky.

Pozor dosiahnutím ukončenia II stupňa vysokoškolského štúdia nárok na daňový bonus končí.

Daňový bonus na deti

Sumy daňového bonusu (mesačne) na dieťa platné od 1.1.2023:

- **140 €** na dieťa vo veku **do 18 rokov**
- **50 €** na dieťa vo veku **od 18 rokov**

Súčasne je daňový bonus **najviac**:

- **20 %** čiastkového základu dane pri 1 dieťati
- **27 %** čiastkového základu dane pri 2 deťoch
- **34 %** čiastkového základu dane pri 3 deťoch
- **41 %** čiastkového základu dane pri 4 deťoch
- **48 %** čiastkového základu dane pri 5 deťoch
- **55 %** čiastkového základu dane pri 6 a viac deťoch

V prípade zamestnanca sa **pri výpočte mesačných preddavkov** na daň berie do úvahy **len čiastkový základ dane rodiča, ktorý žiada o daňový bonus**. Na čiastkový základ dane **druhého rodiča** (druhej oprávnenej osoby) sa prihliada **až pri podaní daňového priznania** za rok 2023.

Najčastejšie chyby na mesačnej báze a ich oprava

1. nesprávne uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka

- pozor na dôchodcov, najmä na prelome roka
- nesprávne uplatnenie či už navyše, alebo dodatočne riešime v ročnom zúčtovaní dane
- v prípade pochybenia za našej strany môžeme urobiť opravu mzdy a vtedy zasielame opravné mesačné hlásenie a tiež vyrovnáme daň voči finančnej správe a zamestnancovi.

2. nesprávne uplatnenie daňového bonusu na deti

- v prípade neskorého uplatnenia zo strany zamestnanca doplatok robíme v ročnom zúčtovaní dane
- v prípade pochybenia z našej strany zamestnávateľa môžeme urobiť opravu danej mzdy

Ročné zúčtovanie dane

Nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka mzdový systém vyhodnotí a preráta správne.

Ostatné nezdaniteľné časti základu dane musíme preveriť nárok a výšku uplatnenia , to isté platí aj na daňové bonusy.

Nárok je možné uplatniť len na manželského partnera, ktorý :

- sa stará o vyživované maloleté dieťa , najviac do dovŕšenia 6 rokov dieťaťa (paragraf 3/2 zákona 571/2009 o rodičovskom príspevku dieťa je do 3 rokov , do 6 rokov , ak má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav)
- poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zdravotného postihnutia (paragraf 40 zákona 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP , sú to osoby od 6 rokov, ktoré sú podľa komplexného posudku odkázané na opatrovanie)
- je zaradená do evidencie uchádzača o zamestnanie
- je osoba so zdravotným postihnutím (občan uznaný za invalidného) , alebo osoba s ťažkým zdravotným postihnutím (má mieru funkčnej poruchy najmenej 50 %)

Daňovým bonusom na zaplatené úroky je suma **vo výške 50 % zo zaplatených úrokov** v príslušnom zdaňovacom období, **najviac však do výšky 400 eur za rok.**

Príklad:

Daňovníkovi vznikol nárok na daňový bonus na zaplatené úroky za rok 2023.

Banka poslala potvrdenie, v ktorom uviedla, že daňovník v roku 2023 zaplatil úroky vo výške 151 € a úver na bývanie sa začal úročiť od 25.11.2023.

Daňovník si môže uplatniť daňový bonus na zaplatené úroky **len v pomernej v sume 66,67 €** a to aj napriek tomu, že 50 % zo zaplatených úrokov v príslušnom zdaňovacom období predstavuje sumu 75,50 €. Pomernú časť pripadajúcu na dva kalendárne mesiace 66,666 € vypočíta z maximálnej ročnej sumy daňového bonusu na zaplatené úroky, t. j. zo sumy 400 € ($400 \text{ €} / 12 * 2$).

Príklad:

Daňovník, ktorý v roku 2023 zaplatí úroky v sume 1 000 € a úver na bývanie je úročený od februára 2023, uplatní si daňový bonus na zaplatené úroky v sume 366,67 € [(50 % zo sumy 1 000 € = 500 €, pričom maximálna suma za kalendárny rok je 400 €), preto pomerná časť zo 400 € pripadajúca na rok 2023 predstavuje sumu 366,67 € ($400 / 12 * 11$)].